

“Al lector li quedarà la sensació de buit”

Joan Esculies
(Manresa, 1976) vol que, al lector de la seva primera novel·la, ‘L’ocell de la pluja’, li quedi una sensació de buit força important, a causa de la situació desesperant dels seus protagonistes. Publicat per 3i4, el llibre va obtenir el premi de narrativa Ciutat d’Elx 2002. La prologuista, Isabel-Clara Simó, qualifica l’obra de “hemingwayana”.

Joan Esculies (Manresa, 1976), ha publicat a “Narratives 3i4” la seva primera novel·la, *L’ocell de la pluja*, premi de narrativa Ciutat d’Elx 2002. Llicenciat en biologia i periodisme, el nou escriptor col·labora en EL TEMPS i forma part de l’equip de l’espai *La República*, de COM Ràdio.

—Els elements que conformen la novel·la són tècnicament diversos. Quina és l’arquitectura de l’obra?

—Consta de dos blocs principals. El primer explica la història de la dona, mare de família, i es titula “La pluja”. El segon, “L’ocell”, explica la història de l’home. “La pluja” conté les conseqüències del que ha fet “L’ocell”. I dins de cada bloc, que són simètrics fins i tot en el nombre de pàgines, van alternant capítols i fotografies, en la primera part, i capítols i negatius, en la segona. El que són les fotografies i els negatius estan vinculats. Les fotos són records que té la dona i els negatius, la visió que en tenia la seva parella, del mateix fet.

—El lector ja veurà fàcilment tot el que ara expliqueu?

—Sí. Penso que no és gaire difícil de seguir. Cal atenció, però, malgrat el que pugui semblar, no és una novel·la difícil. El llenguatge no és gens recercat i les frases són curtes. Si es pot llegir sense que passin molts dies, millor. El fet que el negatiu estigui relacionat amb el positiu ajuda a entendre millor els personatges.

Com que són poques pàgines, es pot llegir tot el llibre en dues o tres hores.

—Aquest joc és un toc de modernitat?

—No. Quan vaig començar a escriure el llibre, les reflexions de la mare estaven escrites com un discurs interioritzat, i l’home igual. Jo havia enviat uns contes a l’escriptor Joan-Lluís Lluís i em va fer la crítica que no calia complicar tant les coses perquè el pensament interior feia la lectura. Llavors, simplement, vaig optar per separar l’acció del pensament.

—La frase curta és prèvia al procés de construcció de la novel·la?

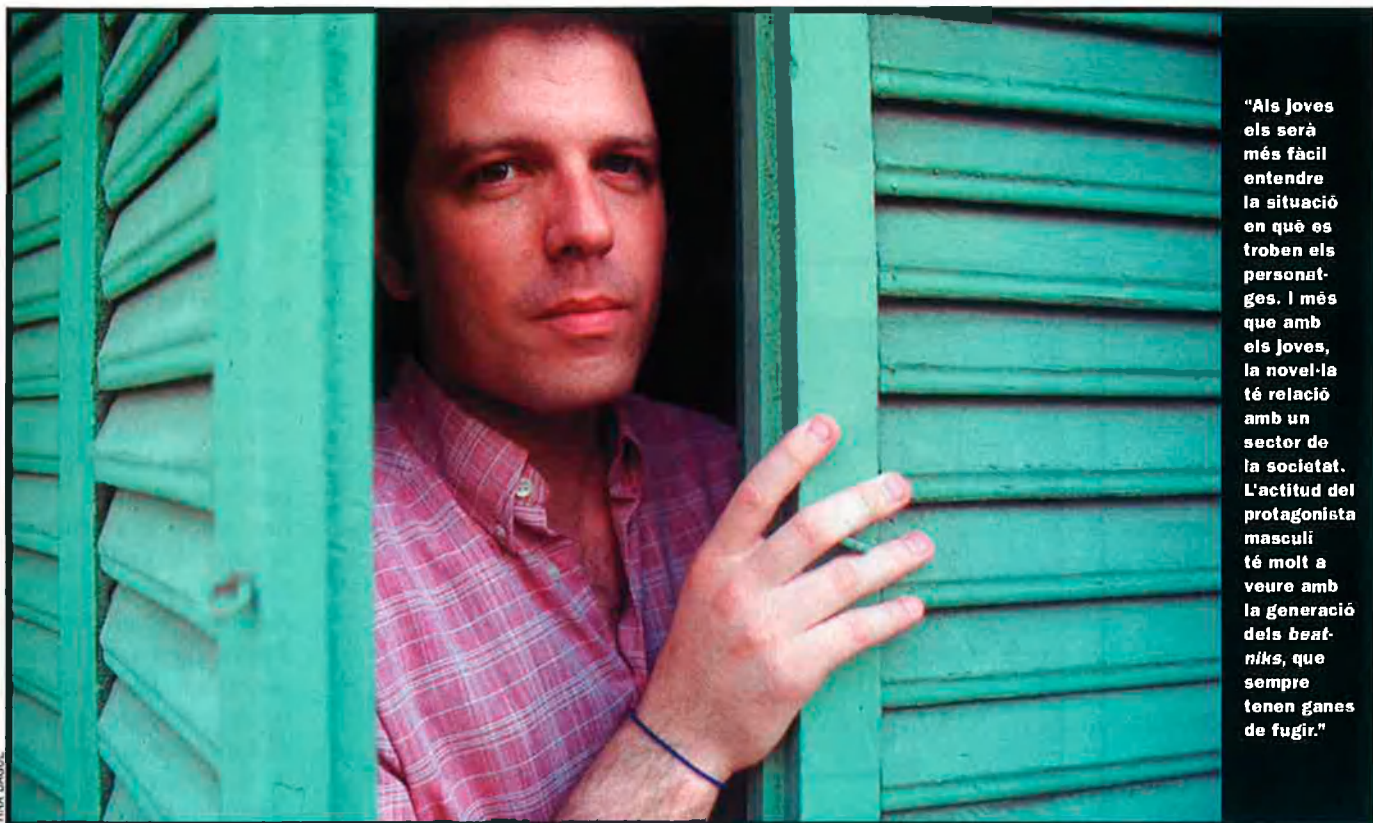
—Està molt pensada.

—Algunes no arriben ni a frases, només són substantius. Així, penseu que és fàcil crear un estil?

—Jo no diria tant com a crear un estil, però penso que potser ajuden a recrear un ambient. Per exemple, l’ambient d’un bar. Es tracta de dir que hi ha una casa, un bar o un tren, sense perdre el temps dient de quin color o com són. El lector així no perd el temps.

—La contracoberta diu que la novel·la és la història d’un amor obsessiu. Aquest és el tema de la novel·la?

—Sí. El tema és la vivència de la mare, la situació en què s’ha trobat després d’un abandonament ràpid i sobtat. Això s’explica en la primera part. I la segona n’explica el motiu. De fet, el llibre es clou amb un epíleg que té un caràcter més poètic en què

"Als Joves els serà més fàcil entendre la situació en què es troben els personatges. I més que amb els Joves, la novel·la té relació amb un sector de la societat. L'actitud del protagonista masculí té molt a veure amb la generació dels *beatniks*, que sempre tenen ganes de fugir."

es diu que els ocells de la pluja són una mena concreta de persones, la dels descontents, gent que no està contenta del que té. N'hi ha molts. I en aquest cas, descontents amb l'amor: no els omple perquè no saben el que volen. Els personatges restants, com poden ser els fills, a part de veure com els afecta la separació, tenen també les seves experiències relacionades amb l'amor. I altres personatges, amics o no, parlen de la seva relació amb l'amor i ajuden a contrastar la visió de la mare.

—Quan opteu més per apuntar que per aprofundir ho feu perquè penseu que apuntant ja s'aprofundeix prou?

—M'agrada apuntar, fer la descripció justa dels ambients, sobretot quan no cal insistir en detalls de l'ambient perquè no són rellevants, i m'agrada aprofundir en el sentiment dels personatges. Rellegint la novel·la he trobat algunes descripcions que encara les escurçaria més. Les novel·les que donen voltes a les descripcions se'm fan bastant pesades.

—Isabel-Clara Simó parla en el pròleg de Hemingway. Ho ha encertat?

—Hemingway m'agrada, perquè és bastant directe. Però abans d'ell potser hi ha altres lectures que també m'han influït, com Beckett i Joyce. També les reflexions de la vida que fa Camus. I el que no és en va és la citació inicial, de Jack Kerouak, perquè sobretot l'actitud del personatge de l'ocell té molt a veure amb la de la generació dels *beatniks* que sempre tenen ganes de fugir.

—Heu fet una novel·la de joves?

—No necessàriament. Però potser els serà més fàcil entendre la situació dels personatges. Els serà més propera. La gent més gran no la trobarà tan actual o els recordarà temps passats, i a alguns les reflexions els semblaran ximpleries. Més que els joves, és un sector de la societat que pot sentir-se identificat amb la història.

—La novel·la arriba després d'un procés lent de maduració del vostre estil?

—Sí. I la maduració ha continuat un cop escrit el llibre. La novel·la és de l'estiu del 2001 i ara potser hi ha coses que canviaria, com estructures

que ja no faig servir. He canviat la visió sobre coses.

—Heu hagut de lluitar molt per veure publicada la novel·la?

—Molt. Molt. He rebut moltes cartes d'editors que deien que no s'adequava a l'editorial. Fins que la vaig enviar al premi d'Elx i va tenir la sort de guanyar quan ja estava pràcticament desesperat, tot i que un editor em va trucar perquè la volia publicar, molt de temps després d'haver-li enviat l'original, però ja havia guanyat el premi, premi que comporta l'edició amb 3i4.

—A la novel·la, feu saber en una nota, doneu la veu a Dostoevski i Isabel-Clara Simó diu que hi ha nihilisme, tristesa, en el llibre. Aquest és el color, la música de fons, de la novel·la?

—Sí. La tristesa és a tot el llibre. Respira a tot el llibre. La situació és desesperant per als seus protagonistes i he intentat que al lector al final li quedi una sensació de buit força important. I tret d'alguns moments d'ironia, qui llegeixi el llibre no riurà.

Lluís Bonada